

"Istarska Riječ"

Izdati svakog četvrtika uveče.
Stakor drugog četvrtnika donosi
literarni prilog „Mladi Istran“.
Preplaata za tuzemstvo iznosi
15—lira na godinu, a za
izvozno 25—lira. Ured-
ili su i uprava: Istra
(Trieste) — Via S. Francesco
(Assisi 20), Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEČ

Tijednik za posku, gospodarstvo i politiku Istarskog Baroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. — Narodna poslovica.

Oglaši stope 4 lira

za svaki centimetar vrtca, a
širini jednoga štampa. Za vise-
kratno poštovanje daje se znaka
poput prema pogodbi. Plać
se i istružuje u Trstu. Dopla-
ne će se šalji u redničiva, a novac
uprava. Nefrankirana se placa
ne primaju, a rukopis je ne
vratiće ni u kojem slučaju.

Nakon sedam godina...

Trećega novembra 1918. dopovile su prve italijanske ratne lađe u Istru.

U ponedjeljak, due 4. istoga mjeseca, iskrcalo se prvi odred italijanske vojske u Opatiju.

Tim danom započela se okupacija Istre. Otada proteklo je punih sedam godina.

Jesi li te godine bile treste ili mravice — o tome neka sude čitaci sami. Mi ćemo se ovdje pozabaviti tek jednom činjenicom, koju u ovom času najviše iščake.

Ta se činjenica može da izradi u tri rje-
dice sitne:

Mi smo tu!

Tu smo — ili kako bi ono naš Vojnović rekao: Još naš nije vrug odin!

Nije. A koliki su već mislili i govorili, da nam zadnja ura nije daleko! Neka porečka i tršćanska gospoda, koja su i prije rata ovu pašovala, privajala su se našim novim gospodarima za učitelje i upućivala ih, kako treba postupati pri tom. Udariti po pastirima, rekli su oni, i ovce će u jedan mah same da se rastresu.

I novi gospodari udarili po pastirima; učiteljima, svećenicima, činovnicima, mnogo drugim narodnim pravcima, i desilo se, da su gotovo svu našu ponajbolju pregaoci moralni da ostave svoje ognjiste, da bježe. Razbjegali se pastiri, ali je stalo estalo. Ostalo je na svome kamenu čvrsto i neslovinivo. Danas je svijest u našim ljudima ova da jača i svjetlja nego li je ikada bila.

Mi smo znali, da će tako biti. Po čemu smo to znali? Po tomu, što mi svoj narod poznamo i znamo do kuda dopire njegov korijen.

Dopire duboko. To svjedoči svaki kamen, svaka stena, svaki travnjak, koji nosi naše imena. A iščupati se taj korijen ne da. To smo naglasili već stotinu puta. Danas to opet ponavljamo: ne da se iščupati!

To su prije više godina doviknuli i Nijemci Lužički Srbi. I Lužički su Srbi rekli: Vas Nijemaca žna kojih sedamdeset ili osamdeset milijuna. Naš Lužički Srbi, 80 hiljada. Vi ste Nijemcu veliko i široko more. Mi smo Lužički Srbi tek jedan srušni otočić u tom vašem velikom i širokom moru. Ali svejedno: mi se ne damo! Bit ćemo pokorni, činiti ćemo sve, što zakoni naředuju; plaćat ćemo poreze i u krvi i u novcu, slušati ćemo i vladat ćemo se kao dobri državljanici, ali ponijemiti se nedamo. Hoćemo da ostanemo Lužički Srbi, vjerni našemu imenu i koriđenu slavenskom.

I tako je bilo. Lužički su Srbi, prema ih našem vremenu vrlo malo i premda su sa svih strana okruženi Nijemicima, ostali što su i prije bili: dobri i čvrsti Slaveni.

Lužički Srbi naša su braća. Njihov glavni grad zove se Budisín, a jedino naše istarsko brdo površe Veprinca zove se Budisínec. Godine 1868. Nijemci su izdali Befel, da se grad Budisín, ima zvatiti — Bautzen, a ne više Budisín. I otada onaj se grad zove službeno zvati Bautzen, ali narod srpski i slavenski ne zove ga drukčije i ne ga nikada drukčije zvali nego Budisín.

Naj Budisínci još se uvijek zove Budisínci i službeno i neslužbeno, a tako će i ostati. To dokazuje i ovo proših sedam godina. Što se nije u to vrijeme sve salvalo na nasega čovjeka — pa ono ga: svjesniji je on danas i određijši nego li je ikada bio.

Tu je plod ovih prošlih sedam, mrsavih sedam godina. Kakve će biti iduće godine — to mi ne možemo znati, ali bile one mravice ili treste, jedno možemoči i danas da kažemo, a to je, da se u našem narodu može promijeniti štošta, ali duša i srce, ostati će kakvi su i do sad bili: duša čista, a srce slavensko!

Mudre riječi

Socijalno pitanje, koje nije čitavo pitanje čovjekova, ali koje je među problemima naše budućnosti ono, gdje mi možemo stvarno intervenirati, mora biti postavljeno u buduće na svoje pravo mjesto: u djelo-krug pozitivnih stvari, u domenu realizma i tu ostati do kraja.

HENRY BARBUSSE

Mi smo mali, jer smo na koljenima.

BOECIJE.

Ljubav za ljubav - uzajamnost za uzajamnost

U svijesti pojedinaca i društvenih skupina mora prijeti kasnije pobijediti mosa, da duševni radnici mogu i moraju tjelesnim radnicima osigurati pristojan duševni život isto onako, kako tjelesni radnici moraju duševnim radnicima osigurati život tjelesni. Ljubav za ljubav, uzajamnost za uzajamnost. Kako intelektualac ima pravo, da bude sit, tako i tjelesni radnik ima pravo, da bude ujedjen i obrazovan.

Strahovite nepravde čine još i danas nekoj školovanim ljudi radnicima i seljacima. Oni znaju obično način put, kako će od tjelesnih radnika dobiti živeža i drugih tjelesnih potrebitina. Ali radnici i seljaci nemaju često nikakve zaštite pred školovanjem gospodom.

Radnici i seljaci primorani su često silom da školovanim ljudima osiguraju dobar stan i hranu i odjelje. A zar isto pomislija na to, kako bi silom primorao školovane ljudi, da se brinu za radnika i seljaka? Nikomu to ne pada na pamet.

Odnos je između duševnih i tjelesnih radnika nijesu nikako uređeni. Ali i tu se postupenc ide naprijed.

Devetnaesti i dvadeseti vijek iznesio mnogo državljima socijalnih ili društvenih pokreta. Goleme množine tvorničkih i radničkih radnika, goleme množine malih obrtnika i ratara udržuju se, da svijetu dačnu bolje i ljepše lice. Iz tvornica i iz seoskih kućica javlja se zahtjev, da zemaljska dužavnost se učini zahtjevom, da se temelji na korist svim ljudima, a ne tek pojedincima. Goleme vojske ručnih radnika donijeli su novu sposobnost kojekakvima nasilnicima. Veća sloboda, ručni radnikova donjelija je donijela veću slobodu i proletarcima intelektualnih zvanja.

Samo mi smo zaostali za drugim evropskim narodima. Kako smo neprestano morali paziti, da nami ne plane krov nad glavom, nismo imali vremena, da svoju kulturu u narušnosti što bolje uredimo i snabdijemo što boljim namještajem. No duh menama kuća svom smagom i na našu vrata.

Po broju i po čudorednoj snazi najvažniji su nasi ratarski staleži. Naša snaga je naša selu. Na onom našem plodnom i prouzročenjem selu, o kojem prerano preminula hrvatski pisac Narcis Jenko piše: „Ljudi u gradu izumru sa svojim porodicama, nestaju ih, a u grad izumru... a selo ga oživljava, spasjava... grad svojim rasokšnima jalovi, ubija, uništava, a selo oplođuje, okrepljuje i pomnožava.“

Jedna nova bolest

Franceski publicist, Jean Emery, iznosi u listu „La Gironde“ neke pojavе, što su izobilje poslijera rata osobito provinciji. Prijere rata svak je imao svoj zanat i svoje zvanje, a bio je time ko više se manje prilično zauvoljan. Rat je sve to pobrkao. Oni, što nisu bili na fronti, morali su da vrši razne poslove, koji su više puti bili u velikoj opresi s onim službama, što su ih dočinjeli, vršili u normalno vrijeme. I tako se desilo, da danas mnogi misle, da su sposobni se nacrtne izvore. Zajedničkim silama gradi se i nacrtne izvore.

Oni pak koji su ostali kod kuće, ostavljali su svoje dotadašnje službe i lačali se drugih, mnogo unosnijih. I kroz to vrijeme i poslijere zaključenja mira nadeala se mnogima prilika, da se preko noći obogate, a sa podbijalo i u drugima želju, da se na laku dočepaju bogatstva i blagostanja.

Otuda sve one vratolome speculacije, u koje su počeli da se upuštaju masne narocitoši. To dokazuje i ovo proših sedam godina, kada sam bio malen dečko, kako sam teško čekao kakav ekstra praznik. Samo da mi nije trebalo iti u školu Nazlost tih je praznika bilo onda vrlo malo. Srijeda poslijer podnebla poslijere podnebla. U nedjelju pak trebalo je u školu, a onda svi zajedno u crkvu, iako da su nate ciste ferije bile jedino Uskrs i Božić, pa da ovaj tri druge crkvene blagdane i nista više, osim dakako velikim školskim praznikom, koji su trajali u moje vrijeme samo sedmice. A danas? Ma je prava kukanica!

Danas mi je Nineta pripovijedala nešto, što nisam znao. Danas je učinila nešto, što je ona njezina smrt, koja ju je u 22. godini nijena života pokosila, ista naša silina potresa.

Pokojnica je živila je veoma svoj red i jezik, kome je ostala vjerna do hladnog groba. Bila je svakome ujedna i mala pa ju je naš narod silno ljubo. Znala se je sa veselimi veseljima, ali se nakon operacije čutila posvema zdravija. Pred par dana legla je u krevet, iz kojeg se više nije usta. Ninila njenja smrt, koja ju je u 22. godini njenog života pokosila, ista naša silina potresa.

Pokojnica je živila je veoma svoj red i jezik, kome je ostala vjerna do hladnog groba. Bila je svakome ujedna i mala pa ju je naš narod silno ljubo. Znala se je sa veselimi veseljima, ali se nakon operacije čutila posvema zdravija. Pred par dana legla je u krevet, iz kojeg se više nije usta. Ninila njenja smrt, koja ju je u 22. godini njenog života pokosila, ista naša silina potresa.

Pokojnica je živila je veoma svoj red i jezik, kome je ostala vjerna do hladnog groba. Bila je svakome ujedna i mala pa ju je naš narod silno ljubo. Znala se je sa veselimi veseljima, ali se nakon operacije čutila posvema zdravija. Pred par dana legla je u krevet, iz kojeg se više nije usta. Ninila njenja smrt, koja ju je u 22. godini njenog života pokosila, ista naša silina potresa.

Pokojnica je živila je veoma svoj red i jezik, kome je ostala vjerna do hladnog groba. Bila je svakome ujedna i mala pa ju je naš narod silno ljubo. Znala se je sa veselimi veseljima, ali se nakon operacije čutila posvema zdravija. Pred par dana legla je u krevet, iz kojeg se više nije usta. Ninila njenja smrt, koja ju je u 22. godini njenog života pokosila, ista naša silina potresa.

Pokojnica je živila je veoma svoj red i jezik, kome je ostala vjerna do hladnog groba. Bila je svakome ujedna i mala pa ju je naš narod silno ljubo. Znala se je sa veselimi veseljima, ali se nakon operacije čutila posvema zdravija. Pred par dana legla je u krevet, iz kojeg se više nije usta. Ninila njenja smrt, koja ju je u 22. godini njenog života pokosila, ista naša silina potresa.

sve na jedamput, kako je to gdje danas u običaju.

Za ovoga — (zvala ga je Jaroslav jer joj se tako predstavio), veli da je bio od svih najlepši.

— Videt ga onaki dritge, puneg i jedrege, pak va onih dateg skornjih, ke su se svetlele kako letrika — to ni bilo, nego za pojist ga, — opisivala mi ga Ninetta s pravim i iskrivenim zanosom.

Svake bi se većeri našli i šetali. On je obožavao onike okučne mjesta, gdje nije bilo ljudi ni svjetla.

— Va skurem da se puno lepije govori — rekao bi mi više puti.

I tako su njih dvoje govorili dokako o ljubavi, a kad god i o politici. On je o tome govorio vrlo rado i pripovijedao, kako je on protiv Austrije i kako želi, da bi je vrag odnio i sve tako. Hvalio je Čehu i govorio: Mi smo Česi i protiv ovog prokljetog državi i novom miru, dok je ne sundramo. Da ste vi Jihoslovani takvi kakoviti s Česi, bilo bi sve dobro. Međutim vi ste svi za Austriju i za austrijskoga cesara, a to je zlo... Ninetta se branila,

— Ni istina — veli — mi smo svi protiv Austrije i bismo oteli, da ju vrag zame. Bože, da je ne, nego jutra.

On nije htio da vjeruje. — Pokažite mi, veli, jednoga samoga čovjeka na Rijeci, koji je, kako vi kažeš, proliv Austrije.

— Pokazat će vam ih i tišuće, ako ćete.

— Ja bih htio samo jednoga. Ali ja znam, da nema ni jednoga tako pametnoga čovjeka.

A Ninetta kao i puške: — Kako nimalo. Haste manu, pak će vam beni pokazati jednoga, ki bi svu Nemci i Majeri sa svemi onemirateli i Zitami va zlice vodi otopil.

— Ako je?

— To vam je moj prijatelj Rokac.

— Ma zar je to babilja tako? Hvala Bogu, da se ipak nasao jedan.

Vi ćete mi dati njegovu adresu i ja ću da se malo s njime porazgovorim.

I dala mu je moju adresu. Nego malo zatim deoznaj je ona, da ono nije nikakav Čeh, nego kroat, Madžar, Šipun kod Honveda. Već je htjela, da mi sve iškaže, ali je baš uto propala Austrija, kada je to cijeli a stvar i svrsila.

Sada, kad mi je to pripovijedala, zapitaо sam je malo oštros.

— Ali za Boga, kako ste mogli onako govoriti s čovjekom, koga ste tek upoznali?

A ona meni: Ja — zname, da vam je. Da vam pravio recem, ja nisam ni sama značila, da govorim. Ja sam mu celo vreme gledala po skornjima i bila sam svakako znenljiva od silnog profuma, da ih je imel na sebe, pak da vam pravio recem, nisam ni značila da govorim. Vi znate da su zenske. Ako njim pride lep mladić i u uniformu va druge i svetle skornjane i vas profuman, one te pozabiti i na čaću i na mamu, prete li sve spiterat vaaaaaanku.

Ja sam joj rekao, da sve ženske nisu kao ona, da ima i medju njima pametnje, koje ne izgubu glavu ni pred svjetlim skornjama, ni pred parfemima.

A ona meni: — Hoteju iskat jednu takovu, pak kad ju najde: zovite — zovite me!

Izgleda da će ipak nešto učiniti sa ono 25 milijuna lira ali što? — to se još sada ne zna. I valjalo da će se urediti, ali kada — ni to se trenutno još ne zna.

Do drugim ekonomskim stvarima ne mogu sa da pišem opširnije. Danas je i onako nedjelja, pa osim kavane Borsa danas ne radi nikakva druga Borsa, pa ni moja.

Rokac.

IZ POMERA.

Nemila vijest o smrti naše hvaljivjedne Ante Rakšić izjavila je ne samo u Pomeru, nego je našoj okolicu veliku tugu i zlost. Svakako je začuo njenog naglog surta. Zajsta je poznata, bila pred nekoliko godina operisana, ali se nakon operacije čutila posvema zdravija. Pred par dana legla je u krevet, iz kojeg se više nije usta. Nemila njenja smrt, koja ju je u 22. godini njenog života pokosila, ista naša silina potresa.

Pokojnica je živila je veoma svoj red i jezik, kome je ostala vjerna do hladnog groba. Bila je svakome ujedna i mala pa ju je naš narod silno ljubo. Znala se je sa veselimi veseljima, ali se nakon operacije čutila posvema zdravija. Pred par dana legla je u krevet, iz kojeg se više nije usta. Nemila njenja smrt, koja ju je u 22. godini njenog života pokosila, ista naša silina potresa.

Pokojnica je živila je veoma svoj red i jezik, kome je ostala vjerna do hladnog groba. Bila je svakome ujedna i mala pa ju je naš narod silno ljubo. Znala se je sa veselimi veseljima, ali se nakon operacije čutila posvema zdravija. Pred par dana legla je u krevet, iz kojeg se više nije usta. Nemila njenja smrt, koja ju je u 22. godini njenog života pokosila, ista naša silina potresa.

Pokojnica je živila je veoma svoj red i jezik, kome je ostala vjerna do hladnog groba. Bila je svakome ujedna i mala pa ju je naš narod silno ljubo. Znala se je sa veselimi veseljima, ali se nakon operacije čutila posvema zdravija. Pred par dana legla je u krevet, iz kojeg se više nije usta. Nemila njenja smrt, koja ju je u 22. godini njenog života pokosila, ista naša silina potresa.

Kad osetivimo groblje bila je već večer, a nate su usne još neprstano šupljale; počinjaju zadnju želušnu ispunjavaju.

Kad osetivimo groblje bila je već večer, a nate su usne još neprstano šupljale; počinjaju zadnju želušnu ispunjavaju.

leži, a onputa skok na talagraf i tu sam stal kako pravi telegrafista.

Fr.: A za ča?

Jur.: Za ča? Za to, da poslušam, ako će te telegraf.

Fr.: A si ča cul?

Jur.: Kako ne? Sto stvari. Najviše se je govorilo od onega grada Lukarna va Svajcarije, ta kem su Nemci, Francezi, Inglezi, Talijani i još neki potpisali onu pogodbu, da ne te jedan na drugoga skaka ni vojevat, nego da te svi skupa živeti na najlepjem mire.

Fr.: Toliko ješt, koliko njim ja verujem.

Jur.: Tako je bil i Mussolini. I kada tamo prišao, napravil je svakemu ministru vizitu, i svih su mu ju odvratili, samo ni ministar od Belgije.

Fr.: Ma to ni lepo. A ki urok je temu?

Jur.: Vej si ga vrag! Talijani pišu, da je to za te, zač da je on belgijski ministar socialist, pak da je s tem otel demonstrirat proti Mussolinu, ki da proganja sve one, ki su proti njemu.

Fr.: A ča te na to Talijani?

Jur.: Jade se. Imaju i pravo. Ki se ne bi jadi!

Fr.: A ča je još va telegrafe?

Jur.: Sto stvari. A ima neči i za Grčku i za BulgarSKU. Neki Bulgar, da je ubil nekega Grka i Grčka je va isti on hip poslala Bulgarskoj jedan ultimatum, da neka stori to i to, neka plati toliko i toliko, i to va sameh četrdeset i osam ur. Ako ne — gvera!

Fr.: Ma ča su oni Grci ponemeli?

Jur.: Oni govore: Kada j' ono bilo va Albanije ubijeno ono par Talijani, Talijani su valje poslali va Korfu svoju flotu i obesili na otoku talijansku banderu. Mi, Grci, ne moremo poslat na Bulgarsku našu flotu, ma čemo poslat našu vojsku.

Fr.: To ti je vidis ono, ča ja vavek govorim. Mali se vavek nče od veleb, i kako veli gude, onako ti malo tancau.

Jur.: To je ono, ča i ja govorim. Zato bi veli morali dobro gledat ča delaju, zač palice ima vavek dva kraja. Mane je čera jedan Amerikan rekal: Čuje, mister Jurina! Kada se vratiš doma, recite onem va Europe, i velem i malem, da ako ne budu oni spoštovali male narodnosti, ako njim budu proglašeni zajti i običaji — da čemo tako storiti i mi Amerikanci, i ne čemo strel jednega puštiš, da se pi nas zikra, ki ne zna franjko inšleski, i čemo staviti naposmu puliciju, ka če čuvat, da se va Amerike ni ne žukne drugega nego inšleski.

Fr.: A čes ti to reč?

Jur.: Jezero milijun vrazi da ču.

Fr.: Ča ti j' ono govoril za našega Vil-fana?

Jur.: Rekal mi je, da ga j' videl va Jinevre i da je valje rekal: To je čovek! i da moremo svi mi mali Bogu žahvalit, da nam je dal onakovage čoveka.

Fr.: I ja to govorim. Nego — reci malo ti mane, ki je sada na telegraf.

Jur.: On telegrafista. Sad se j' more malo smirilo, a i on je nekoliko va se prišal.

Fr.: Da je videl kumandan?

Jur.: Je — i još je inšleski rekal: Ma, mister Jurina, kade se rajaju takovi ljudi, kakov se vi? Ja sam odgovoril: Spod Učki, mister komandan! Ca mu nisan lepo odgovoril?

Fr.: Aj si; ma ja bim svejedno otel već bit na kraje.

Jur.: Muči, jutra va ovu dobu bit čemo va Japonce.

Fr.: Da bite samo Bog uslišal, zač iako sam i ja rojen spod Učki, mane je — da ti pravo rečem — već svega ovega dosti.

Jur.: Ale muči nemot! Tu ti je još malo konjaka, pak, srkni, da, malo forci čapaš!

kala za svojim djetetom. U tom času sjeti se sposod a svojih riječi i gorko zaplaka. O, reče, koli krivo sudi čovjek, gledajući tude tugu i bol. I ja sam srota danas i da su mi moji živi, pa da sam još srotnašnja, pa da moram trpit i oksuditi sve bih za njih radio podnosiš. I a imam još jednu kerkuru i meni nije umrla jednica, ali, ah, kako sam krvivo sudila, da je to materinom sru dosta; No! Majka, mā da ima deserter djece, ona ljubi svakog pojedino, kao da je i jedinče, pa izgubi li ga, žali za njim kao za jedinom. Ostaju još druga djece, ali u srcu ostaje jedno mjesto prazno, koje ne može nitko da ispunji.

I umornim krokom podje iz groblja, a pod koprenom još svedjer sižase suza suzu.

M. Vlah:

Nako žive i umire naš narod u Istri?

(Nastavak i svršetak.)

Težak je život našega seljaka. Biu ga sve novjelo. Jednaput ga muči suša, drugi put bolesti. Bori se za život svakog dana, svakog časa! I uza svu ovu nesnosnu atmosferu, svadava upravo nečovječne, poteskote i stojne ne-potrebobiv, čvrst ko zid, ko kamen, ko hridine Istarskog Krasa. Cuva i brani svoje, ne dira i poštuje ludje. Brani, ustrajno i borbeno brani svoje. I kad ništa drugog ne bi ostalo do onog

Istarska narodna nošnja.

U našem Narodnom koledaru „Franina i Jurina“ za godinu 1926. načini se medju imim i ova slika:

Ta slika pokazuje dvije seljakinje iz Čićarije u narodnoj nošnji.

IZ BUZESTINE.
Školska posla. — Što se govorio po našim selima?

Mi smo ovuda skoro svi molili, da se naša djece u školi uče i srpsko-hrvatski jezik, da barem budu znali i mogu čitati naše knjige. Inače bi se moglo ono zalošno pripetiti, ča naša sadašnja dječja književnost kao mladiči ili devojčice, niti oči i mačke, ne bi znali čitati naše knjige i ostale gospodarske i zabavne knjige. Moji susjedi Tone bio je u ono starije doba godina u italijanskoj školi u gradu, pak šta zna danas? Toliko koliko je štala, Italijanske knjige ne razumio. Tako i naša dječja danas što uče samo italijanski — ne će nikada naučiti italijanski jezik, niti će primiti u ruke italijanske knjige, a neće žalbozne naišaće hrvatske. — Dakle — naša čjeca danas — badava gube vrijeme i badava demu obucu. Radi toga smo molili naš jezik u školi. Međutim to nije bilo nekoj gospodi po volji. Doznali su da nekoje, koji su razdjelili među narod tiskane molbe, pa su ih pozvali na „raport“. — Tko vam je to da? zasto? To je proti državi. Čete poći u Sardeniju i tako daje. Zaovo morali su odgovarati Vivida Antoniu iz Pracane, Mirku Prodaniću iz Račica i Siroću — Ulitzu iz Viša. No, ovo je samo tako — da oni koji ne maju posla ni dela, da traže; da se malo pozavaju i da skrate dugi vremena. No mi znamo da nasa stvar jezik a škole niste nikakva produdravna politika, pak zato čemo neustrašivo i dalje zahtijevati svoje pravice.

IZ SV. IVANA ISPOD BUZETA.

Veliki tereti.

Mi smo ovuda zdravi i lijepo napredujemo u narodnim stvarima, ali nas biju mnoge nesreće. Neka smo oblasti poslali čovjeka, da razne, koliko imamo, koliko nam pruzaju naši vinoigradi, nive i polja, pak nek se ustanovljuje, da mi starije ne zaboravimo čitati, a čitajući novi i ne uživajući ni onu mircu pravice, niti se, da se podučavaju u 4. 5. 6. razredu u srpsko-hrvatskom čikitu, a ni u prva tri razreda nadzadatno. Što čemo sada? Zar čemo za to u „disperiju“? Zar čemo sami u grob? Bonde da ne čemo! Kupit čemo naše Početnice, pak čemo sami učiti svoju dječju domu u selu Nečavno, smo ustanovili u selu Caticaču, da mi starije ne zaboravimo čitati, a čitajući novi i ne uživajući da nesto naučimo, jer mi znamo da je zrare velika moć. Mi smo živi, pa hoćeмо i dažde da živimo.

Kakve buvine i slikovite poreče, kakve simbolne i figurativne misli. To me upravo prenarezalo i ugodno iznenadio. Ustvrlito me u ovoj životu i svetoj vieri, da smo i mi granice velike i plemenite slavenske duše, te da po tome zaostajemo i na našem za preblagovanim mnogobrojnim narodnim pjesmama

Ljubav! Ko u joj nenakrivilju i posvezmašnu dojavu, odusmica svojih nuturnih našava. Ljubav! To je ono najdublje i najsvjetije hrvatsko čuvstvo, pa bi i iz ovog i izvjesne teple glave moglo mnogo naučiti, te mjesto mržnje i bijesa kojeg dnevno spliju i nizaju iz naših mjestih fiz oljara, jedne crkve čuo sam ove riječi: Ko čita I. R. ja da nikako ne mogu na isporučiti odrješiti... propovijedaju, svi ko jedan, svaki ko prava rodjena brača, Neki simpatični i vedi starčići, topili se s nama bili na abakalju i palentici, topili se bi morali bratsku ljubav, snosljivost i strpljivost. No neka i njih Svetog moći sudi...

Približio se čas očlaska, društvene bijase

sve veselje, hrvatsko, neprisiljeno. Na svršetku svoga kucegadu nam za salu i zabavu ovako pripremio zapleva, zna kako me dva, tri puta molio, da izvinem, ačko je to za mene nešto grubogba:

Zeno moja tako ti nebesa,

Ne kuhanj mi kapuza brez mese,

Zena moja nemotjene tuči,

Ja ču tebi oči dan vruci,

Svi prisnemo u grohotan smeh. Ove sam, si

isthove neka se pjesniči od zanala ne vrige-

Gospodarstvo

Obiteljski prirez.

Što određuje pokrajinski red za primjenjivanje obiteljske zakone, kako ga je privratio pokrajinski upravni odbor u sredini dne 29. juna 1923. i kako je bio odobren kraljevskim dekretem 9/10. 1923.

Općinski odbor treba da u smislu čl. 15. do 31. januara sastavi iskar poreznicu, koji ima načelnik (šindaco) da ga odmah zatim kroz 15 dana zaporedoma objavlja narodu time, da ga položi u općinskom uredu i u izvatu u pojedinima poreznicim općinama.

Novi upisi i promjene prema prošloj godini javit će se interesentima po općinskom službi, koji će po tome sastaviti izvješće.

Cilj 16. — Proti iskazu sastavljenom od općinskog odbora mogu interesići da prakzu utele na bilježovanom papiru (carla bollata). Utok mora biti neslovljen na prvostepenu komisiju, imenovanu u smitu članka 17, te poslan u roku od 15 dana fraćuvaču od onoga dana objavljivanja iskaza doštoću do dana njegovog saopštenja interesentima. Utoci moraju biti predani općinskom načelniku, koji mora potvrditi primat u smještia ih dostaviti nadležnoj komisiji.

Interesenti imaju pravo da pregledaju potiske na temelju kojih je bila odmjerena tak-sacija, koja se njih tiče.

Cilj 17. — Općinske vijeće u jesenskom sastojanju svake godine biraju iz svojih članova komisiju, koja u prvoj instanci odlučuje visinu obiteljske takze. Pomenuta je komisija sastavljena u smisu članka 117 reda dd. 12/II 1911. broj 297 za izvršavanje općinskog i pokrajinskog zakona. Ona mora na prvoj sjednici imenovati od svojih članova predsjednika i to većinom glasova.

Tajnikom te komisije je općinski tajnik ili njegov zamjenik. On ima samoustanje i sastavljanje.

Cilj 18. — Proti odlukama općinske komisije, kojima se odbija utok u cijelini ili djelomično, dozvoljen je utok na pokrajinsku upravu (commissione provinciale administrativa) u roku od 15 dana iz objave djetinje odluke.

Priživ na bilježovanom papiru treba predati općinskom tajniku, koji primat potvrđuje i utok proslijedi pokrajinskom upravom oduševljenim s pismima i ispravama.

Ako se utok ne prikaže u određenom roku ili da pokrajinski upravni odbor izreče svoju odluku, iskaz postaje pravomočni.

Cilj 19. — Izaka kako preteže rok za reklamiranje, općinski odbor treba da popravi iskaz po nadstavom odlukama, sastaviti če iskaz (troboj) nepobjeđen i suvišnih partijs. Tači će iskaz biti uvidljiv od prefekta i u roku od 8 dana objavljivanjem na predstavniku državnog i načelnika do dne 10 dana treba da ga načelnik dohvati i u sastoru izvršiti poreza za utjerenje taksa.

Politički pregled

Konflikt između Grčke i Bugarske

Da li će doći do rata?

Lijepo nade iz Lekarni tek su zabilještale, a već imu dosta razloga, da se svijet zadrži zbog oblike na polju međunarodnih događaja. Nismo očekivali, da će toga atmosfera lokarska djelovati i na radnju na dalekom istoku izvan Evrope. Mi smo razumljili, da se po Africi i po Aziji oružane metode još ne mogu da zamijene metodama diplomatskih utajenaca. Znamo, da se protiv ustanova drevljivih plemena u Rifu ne može upotrijebiti uglađjena forma zakutnih stups. Malo više komplikovano, ali ipak donedaleč razumljivo je i to, kad Engleska u vidu espiska za povratak u Malu Aziju, upisuje u svoju najamničku vojsku repatriiranje Grka iz Male Azije, kojima se u Grčkoj nije otvorila obecana zemlja, kako su očekivali. To i mnogo drugo može se još nekako razumjeti, ali smo imali pravo očekivati, da će lokarski ugovori vršiti blagotorno djelovanje i na one države, koje u ugovorima nisu naročito dodirivane.

daju, što ovome ja davam ime stihovlje pred svima ubijebio. A što će s time, kamo će to staviti? obasipavu me svu skupu pitajući. Recolj im: — E, možda ču to, napisati i u našu slovensku slogan: „Istarsku Rijec“, sto se doista, premda nisam ni sam vjerovao eto i obistinilo.

Na koncu svega bratski se i prijateljski rasstane. Kućegazda vrace me zamalo, da mi priskrbim Naročni koledar, „Franinu i Jurinu“ za godinu 1926., te da mu užemem sobom u grad Istarske Narodne pjesme, da mi u tvrdi uvežu, jer se inače boji, da bi mu se sasna poderaše. Svečano obecan, zahvaljan i odio.

Ni povratku me saljutahu sijaset ide-a, misli i žela. Bilo je i nemirnih, pesimističkih misli, crnog džvanja, a li za čas uzdignu se na površini svijete, čiste, mrsli pobjernice i vedičice. Ali opet nastane crna slutinja, zločobna misao. Hoće li propasti, hoće li nestati tog naseg golorukog i kremenitog čovjeka, hoće li nas sudbina posvima britisati. U meni nastane sve veća borba, sva jača i intenzivnija borba! — Pobiđedi i opeč optimizam, i hoće, jer mora! A meni se samo javlja ponovna žela, da se vratim među one dobre nase lude. Pa i hoće, ali sada moram s knjigom u knjigovetu i u Trst po lipje i omiljene nase narodne koledere, jer obecanje sveto dugovanje.

